SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 7. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Brunkeberg 14 97. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 1 April 1910. | Expedition: Kammakaregatan 6. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 30 Årg.

Franz von Vecsey.

Till violinunderbarnen i första decenniet af detta århundrade kan Franz von Vecsey med skäl räknas som en af de märkligaste. Bland sådana ha vi här i den svenska hufvudstaden fått göra bekantskap med Florizel von Reuter, Mischa Elman, Vivien Chartres, men Franz von Vecsey har icke hittat hit såsom »underbarn» i gosshabit; han är nu en sjutonårig yngling, när han snart första gången låter oss här på en sin konsert få njuta af hans underbara konst såsom världsberömd violinist.

Redan för sju år sedan då den tioårige konsertgifvaren uppträdde i Berlin, yttrade man om detta underbarn: »Vi stå här verkligen inför en gåta; man råkar från den ena förvåningen i den andra, när man ser och hör denne frimodigt ut i världen blickande lilla man som en mästare behärska violinlitteraturens mest hårresande svårigheter. Och jämte denna för hans ålder rent förbluffande teknik en stor, rund, af musikaliskt lif fylld ton, en klarhet i fraseringen en mognad i gestaltningsförmåga, i uttryck och uppfattning, som är mirakulös. Såsom denne gosse spelade konserten i E-dur af Vieuxtemps, i D-moll af Wieniawski, den icke lätta Carmen-fantasien af Hubay och Paganinis »Häxdans», det tålde godt jämförelse med hvad de största konstnärer i hans fack kunna åstadkomma. Ingen takt, ingen not hade natur af dressyr: självfullt och behagligt, med största lugn och säkerhet utfördes alltsamman». Det är gifvet att denna tioåring sedan intill denna dag icke legat af sig utan allt jemt framskridit i konstnärlig mognad och mångsidighet.

Carl Reinecke.

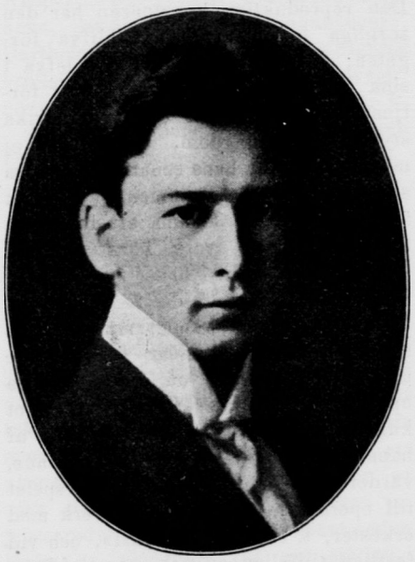

Franz von Vecsey.

Franz von Vecsey är född d. 23 mars 1893 i Budapest; har sålunda nyss inträdt i ynglingastadiet och lemnat »underbarnet» bakom sig. Hans far är själf god violinist, hans mor förträflig pianist och Franz sålunda ett verkligt musikerbarn. I föräldrahemmet odlades mycket god kammarmusik, och den lilla Franz var alltid en mycket uppmärksam åhörare vid dessa musikaftnar, då det var svårt att förmå honom att bryta laget och gå till sängs. Den första violin, som den knappt femåriga gossen fick i sin hand, förfelade dock fullständigt sitt ändamål; den sattes af honom i vattnet och fick tjänstgöra som båt; stråken blef använd som piska. Ett år därefter visade han sig vänligare stämd mot ett nytt sådant instrument. Han började då genast att efter gehör spela på det sånger och visor samt äfven Schumanns »Träumerei». Härigenom fäste man uppmärksamhet vid gossens begåfning och fadern begynte så småningom gifva honom ordentlig undervisning; gossen var då 6 $^1/_2$ år gammal. När han blef 8 år kom han till faderns ungdomsvän, den utmärkte violinvirtuosen och komponisten Jenö Hubay i Budapest för att ytterligare utbildas i violinspelet. Hubay hade i den ungerka hufvudstaden 1888 blifvit professor vid dess konservatorium, hvars elev den unga talangen nu var under ett år. Professor Hubay skrifver sjelf om sin lärjunge: »Franz von Vecsey — den 10-årige lille violinisten, hvars utbildning jag öfvertog för två år sedan — är väl en af nutidens mest beundransvärda talanger! Aldeles ovanlig musikalisk uppfattningsförmåga och fabelaktigt medfödd finger- och stråkfärdighet utmärker särskildt hans talang. Han är t. ex. i stånd att icke blott inlära på ett par timmar det musikaliskt och tekniskt svåraste stycke utan också perfekt spela detsamma. Jag tviflar icke att han öfverallt — såsom fallet var

i Budapest vid akademiens afslutningskonsert — skall väcka det största uppseende». Han spelade då saker af Bach och Vieuxtemps med sådant mästerskap, att åhörarne råkade i extas. I början af juni 1903 uppsökte han »violinkonungen» Joachim i Berlin. Denne hade just ej förtroende för musikaliska underbarn, men då han fick höra gossen spela, vann han med ens hans beundran och kärlek. Han spelade Bach, och då han slutat yttrade mästaren: »Jag är mållös! 72 år har jag blifvit utan att tro på ett sådant under, som jag upplefver i denna stund». Joachim ansåg att han inte kunde gifva den unge mästaren något annat än frukten af ett långt konsnärligt studium: den ideala klassiska uppfattningen. Franz von Vecseys första offentliga uppträdande på en egen konsert skedde d. 17 okt. 1903 i Berlin. En musikanmälare yttrade då om honom: »Denne unge Paganini bländar och öfverraskar ej blott genom sin högt utbildade teknik, hvartill också kommer ett energiskt utveckladt temperament, utan framför allt genom en stilkänsla, som ger åt hvad han spelar dess fulla rätt och som bringar det karakteristiska i hvarje uppgift till ett adekvat uttryck». Den talrika publiken vid denna konsert, till stor del bestående af musiker — bland hvilka äfven Joachim befann sig — mottog den lille virtuosen med verkliga ovationer. Gång på gång måste han träda fram på estraden och spela extranummer, slutligen gick han ned i salongen rakt till mäster Joachim, som tog den lille konstnären i famn och kysste honom. Efter denna konsert fick han af de förnämsta musikaliska föreningar kallelse att uppträda på deras konserter. Den älskvärde gossen, som kunde skratta så hjärtligt och var helt och hållet barn, behärskades i det ögonblick han stod med violen i hand helt och hållet af sin musik och tolkade det verk han hade att utföra med ett nästan stelt uttryck i ansiktet, liksom om hans själ lefde för sig i harmoniens värld — medan han eröfrade världen med sitt spel. Från sina konsertfärder återvände han gärna till Berlin och till mäster Joachim, som ständigt tog emot honom med öppna armar och studerade med honom Beethoven, Bach och Brahms. Sitt erkännande och sin kärlek betygade honom också Joachim, i det han d. 19 nov. 1904 dirigerade konserten i Philharmonien, då Franz von Vecsey spelade Beethovens violinkonsert.

Den unge konstnären har sedan gjort vidsträckta konstresor, besökt nästan alla europeiska länder och i Förenta staterna gjort en flera månaders konsertturné, öfverallt med lysande framgång. Bland monarker var tyske kejsaren den förste som mottog honom vid hofvet och öfverhopade honom med utmärkelser. Med sådana hedrades han ock vid andra hof såsom i Ryssland, Sachsen och Spanien samt framför allt i England, där drottning Alexandra vid flera tillfällen visat honom den största vänlighet.

†

Carl Reinecke.

Den 10 mars afled i Leipzig Carl Reinecke, nestorn bland Tysklands musiker, som hade den sällsynta lyckan att oaktadt en ålder af nära 86 år tyckas vara i besittning af en evig ungdom. En svår influensa ändade emellertid efter två veckors sjukdom den gamle verksamme mannens lif. Några veckor förut fick man i Halle göra bekantskap med en af hans sångmös sista alster, hans G-moll-stråkkvartett, Hur ungdomligt frisk, yttrar om den en kritiker, framträdde icke första satsens inledningstakter! En yngling hade kunnat skrifva dem. Och om än icke de fyra satserna i sin helhet höllo sig uppe så som början lofvade, så fanns det i denna musik ingenting af ålderdomssvaghet.

Carl Reinecke föddes i Altona d. 23 juni 1824. Han hade den mera sällsynta lyckan att i sin fader, den förträfflige musikläraren Peter Rud. Reinecke, äga en utmärkt ledare och rådgifvare, som förde honom in på den rätta banan. Faderns pedagogiska skicklighet hade han väl att tacka för att han som pianist hörde till ovanligheterna. Hans sätt att spela Mozart var hänförande, och man måste beklaga att han icke kunde åt någon af sina talrika lärjungar lämna denna förmåga i arf. Han var en så kallad »instinktspelare», som ej förmådde för sig och andra aflägga räkenskap för hvaruti trollkraften af hans föredrag bestod. Den reproduktiva konstnären har den sorgliga lotten att snart blifva förgäten; däremot kan han länge lefva i sina verk. Så Reinecke i sina förtjusande Kinderlieder och sina talrika stycken för ungdom, hvaribland ej minst värdefulla hans sonatiner. Dessa skola, så länge i hemmen god musik älskas och odlas, komma att fortlefva. Af hans öfriga verk böra i första rummet framhållas hans fyra pianokonserter, särskildt de i C-dur och Fiss-moll. Hans kammarmusik torde också i husliga kretsar finna större utbredning, om de utgåfves i billiga upplagor. I konsertsalen däremot kunna väl endast ett mindre antal af hans verk hålla sig uppe, såsom hans, värdefulla, »Manfred»-musik (Förspelet till operan), några större körverk med orkester, t. ex. »Hakon Jarl», och vid festliga tillfällen en och annan af hans patriotiska konsertuvertyrer. Hans öfriga kompositioner i stor stil dela lott med hans operor, hvilka trots enskilda fängslande partier ej kunna, såsom föga dramatiska, hålla sig uppe på spelplan. En uvertyr »Prologus solemnis» af Reinecke uppfördes här på Musikaliska akademiens högtidsdag 1904 med anledning af hans detta år inträffade 80-årsdag.

I sin musikaliska produktion var Reinecke eklektiker. Schumann och Mendelssohn voro de gudar, åt hvilka han offrade, under det att han afgjordt vände sig ifrån Liszt, Wagner och nytyskarne. Knappast torde han ha försökt att närmare inträngа i deras verk. Att han genom en sådan ensidig riktning ej i längden kunde kvarstå såsom ledare af ett så högt stående institut som Leipzigs Gewandhaus, är förklarligt nog, och så togs 1895 det för honom och hans talrika anhängare så smärtsamma steget af konsertdirektionen att låta Arthur Nikisch efterträda honom som kapellmästare, sedan han i mer än 30 år fungerat såsom sådan i Gewandhaus.

Litet närmare om Reineckes lif och verksamhet må i det följande meddelas ty han har onekligen varit en märklig man inom musikvärlden, om än icke tillhörande dem som sätta en prägel på sin tids musiklif.

Den unge Reinecke gjorde sin första konsertresa 1843 såsom pianovirtuos till Danmark och Sverige, skördande stort bifall hvar han lät höra sig.

Efter ett längre uppehåll i Leipzig konserterade han i flere af Nord-Tysklands städer och i Danmark samt blef 1846 utnämnd till hofpianist hos kung Christian VIII i Danmark, hvilken anställning han innehade till 1848. Därefter uppehöll han sig en tid i Paris och blef 1851 lärare vid konservatoriet i Köln. Från 1854 till 1859 hade han plats som musikdirektör i Barmen, var 1859—1860 akademisk musikdirektör och dirigent vid sångakademien i Breslau och blef 1860 kapellmästare för Gewandhaus-konserterna i Leipzig samt tillika lärare vid därvarande konservatorium (i pianospel och fri komposition). Emellertid fortfor han med sina konsertresor och vann stor framgång som pianist. Pianisten Reinecke har visat sig beundransvärd såsom kammarmusikspelare, Mozart-tolkare och sångackompanjatör. Hans spel bar ej någon prägel af virtuosmessighet utan var ägnad att ingifva afsky för allt modernt flitter i den vägen. För en rätt uppfattning och framställning af Mozarts och Beethovens pianomusik har den vidterfarne konstnären äfven skriftligen verkat. Så har han skrifvit »Zur Wiederbelebung der Mozart'schen Klavierkonzerte», »Die Beethovensche Klaviersonaten», etc. Från den Mendelssohn-Schumann'ska epoken — säger en hans bedömare — är Reinecke afgjordt en af de intressantaste personligheterna i den nyare musikhistorien.

Reineckes pianokompositioner förråda öfverallt den fine pianospelaren.

Han har utgifvit af sådana 4 *Pianokonserter*, 1 *Kvintett*, 1 *Kvartett*, 7 *Trior*, 3 *Violoncellsonater*, 4 *Violinsonater*, 1 *Fantasi* för piano och violin (op. 160), 1 *Flöjtsonat* (op. 167), 1 4-händig och flere 2-händiga *Pianosonater* och *-sonatiner*, äfvensom åtskilliga mindre pianoverk, Fantasistycken, Capriser etc. — Af hans öfriga verk kunna framhållas: den stora operan *Konung Manfred*, enaktsoperan *Der vierjährige Posten*, två komiska 3-akts-operor: *Auf hohen Befehl* (1886) och *Der gouverneur von Tours*, sångspelet *Ein Abenteur Händels*, oratoriet *Belsazar*, 2 *Messor*, musik till Schillers *Tell*, kantaten *Hakon Jarl* för manskör, soli och orkester, konsertarierna *Mirjams Siegessang* (sopran), *Das Hindumädchen* (allt) och *Almansor* (baryton); vidare: *Die Flucht nach Ägypten* för manskör och orkester, *Sommertagsbilder* (körverk 1881), de sex sagodikterna *Schneewittchen*, *Dornröschen*, *Aschenbrödel*, *Vom Bäumchen*, *das andere Blätter hat gewollt*, *Die wilden Schwäne* (fruntimmerskör med soli och piano) samt *Die Teufelchen auf der Himmelswiese;* det cykliska verket *Von der Wiege bis zum Grabe* (för soli och piano), *20 Kanons* för fruntimmerröster med piano (op. 100 och 156); dessutom *3 Symfonier*, 1 *Serenad* för stråkorkester (op. 242); uvertyrer: *Dame Kobold*, *Aladin*, *Friedensfeier*, *Festuvertyr* (op. 148), *In memoriam*, (Introduktion och fuga med koral för orkester, till F. Davids minne), *Zenobia*, *Zur Jubelfeier* (op. 166), *Prologus solemnis* (op. 223), *An die Künstler* (med slutkör); *Präludium und Fuge* för stor orkester med slutkör »Gandeamus igitur» (op. 244), *Trauermarsch* (op. 200, vid Kejsar Wilhelm I:s död). Vidare 1 *Violinkonsert*, 1 *violoncellkonsert*, *Konsert för harpa* (op. 182), 4 *Stråkkvartetter* m. m.

Vid 80-årsdagen utkom af Reinecke hos Breitkopf & Härtel *Acht neue Kinderlieder* für 2 Singstimmen mit Begleitung des Pianoforte: 1 »Am Hochzeitstage der Schwester», 2 »Die kleine goldnen Sterne», 3 Eichhörnchen», 4 »Das Kirchlein im Dorfe», 5 »Zigeuner im Walde», 6 »Bachstelze», 7 »Der Schwan», 8 »Knabe und Papagei».

Reineckes allra sista verk kom några dagar före hans död färdigt från notstickarn och har i dessa dagar utsändts från förläggaren Breitkopf & Härtel. Det är ett 4:händigt verk för ungdom efter Andersens »Saga om Svinaherden», och Reinecke har försett det med motton i början af styckena.

Reineckes 80-årsdag firades i Leipzig med tre dagars musikfester, börjande d. 22 juni med en konsert i Gewandhaus. Programmet, endast innehållande jubilarens kompositioner, upptog hans symfoni i C-moll, violoncellkonserten i D-moll, de två sista satserna af pianokonserten N:o 1 i Fiss-moll, uvertyren till »König Manfred» och sånger. Den 24 juni upptördes på »Neues Theater» hans komiska opera »Der Gouverneur von Tours», hvarefter han firades med fackeltåg och serenad af sångarförbundet »Teutonia».

Äfven i Stockholm firades den 80-årige tonsättaren, såsom förut nämnts. af Musikaliska akademien, till hvars ledamot Reinecke redan 1875 blef invald.

†

Helmer Strömberg.

Söndagen den 6 mars afled här f. d. operasångaren Helmer Strömberg efter fleråriг sjuklighet. Då han i slutet af 1908 fyllde 60 år meddelades här hans porträtt och biografi, hvarför vi nu vid hans bortgång endast lämna följande kortfattade nekrolog.

Anders Christian Helmer Strömberg föddes d. 29 nov. 1848 i Linköping. Efter att i skola och vid universitetet ha gjort sina litterära studier började han idka sångstudier för Fritz Arlberg. På våren 1871 debuterade han på Operan såsom Sarastro i »Trollflöjten», och på hösten samma år hade han sin andra debut — som guvernören i »Don Juan». Han fick nu fast engagemang vid Operan, som han dock påföljande året lämnade för att fullkomna sin utbildning såsom sångare. Men 1875 återvände han till Operan och kvarstod sedan till 1894, då han på grund af sjukdom nödgades dra sig tillbaka.

Bland de många roller, dels på det allvarliga, dels på det komiska området han utfört må nämnas, utom de båda redan angifna, Marcel i »Hugenotterna», Walter Fürst i »Wilhelm Tell», priorn i »Leonora», Silva i »Ernani», Kasper i »Friskytten», Lothario i »Mignon», landtgrefven i »Tannhäuser», Bartholo i »Barberaren» och »Figaros bröllop», Campo Major i »Kronjuvelerna», lord Tristan i »Martha» m. fl.

En son till honom är operasångaren Frithiof Strömberg.

Ett teatermuseum i Stockholm.

Med anledning af att vid Svenska Teaterförbundets senaste sammankomst dess föredragningslista bl. a. upptagit frågan om möjligheter finnas för ett snart realiserande af tanken på ett svenskt teatermuseum, torde vara af vikt att för de många för saken intresserade påpeka, att ett sådant sedan länge är planeradt för att ställas i samband med det sedan ett tiotal år befintliga, numera ganska betydande Musikhistoriska museet. Redan vid startandet af detta museum — hvilket man kan säga hade sin upprinnelse från den med 1897 års stora utställning förbundna Teater- och Musikutställningen — var det en önskan hos en af iniativtagarne att förr eller senare söka utvidga detsamma till omfattandet äfven af föremål direkt anknytande sig till sceniska konsten. Medel saknades dock för att omedelbart sätta denna plan i verket, men det oaktadt uppgaf man dock aldrig hoppet om idéns förverkligande, utan man sökte under hand att, om också i mindre skala, samla till ett teatermuseum, och i november 1905 utfärdades i pressen ett upprop till allmänheten att bidraga till syftets vinnande. Detta upprop var af följande lydelse:

»Ett teatermuseum i Stockholm.

Vid olika tillfällen har, såväl offentligt som enskildt, framhållits önskvärdheten af att söka åstadkomma ett museum för sådana till den sceniska konsten hörande föremål, som kunna för densamma äga betydelse i instruktivt hänseende, eller som böra bevaras till eftervärlden i deras egenskap af bidrag till våra svenska teatrars och våra sceniska konstnärers historia.

Grunden till ett museum med syfte att tillvarataga och samla sådant, som med den sceniska konsten har samband, är, kan man säga, redan lagd. I det sedan flera år existerande Musikhistoriska museet, hvars intresseområde helt naturligt omfattar en hel del af hvad till musikalisk-scenisk konst hör, finnes redan åtskilligt som uteslutande är belysande för den sceniska konsten, och dessutom hafva flere denna konstart närstående personer gifvit löfte om särdeles värdefulla bidrag till en sådan samling. Om man därtill lägger att ett blifvande teatermuseum kan påräkna att som deposition få mottaga en del vid Kungl. Teatern befintliga äldre, teaterhistoriskt värdefulla kostympersedlar och andra föremål af intresse, så är ju redan därmed en god början gjord. Meningen vore att med Musikhistoriska museet framdeles förena den sålunda nyblidade samlingen.

Musikhistoriska museets styrelse tillåter sig därför göra en vördsam hemställan till dem, som äro i besittning af sådant som för en dylik samling kan vara lämpligt, att bidraga till idéns förverkligande. Till ledning i detta afseende må här nämnas något af hvad ett teatermuseum skulle omfatta:

1. Äldre och nyare dekorationseskisser och modeller till teaterdekorationer samt kostymbilder.
2. Mise-en-scèner och allt hvad som med artistisk regie äger samband.
3. Bilder och planer öfver svenska och större utländska teatrar jämte uppgifter om desammas byggnad, utrymme m. m.
4. Teaterlitteratur: biografiska skrifter och teaterhistoriska arbeten, tryckta och i manuskript, samt

aktstycken och urkunder rörande svenska teatrar och teatersällskap.

5. Affischer, program, äldre teaterbiljetter samt teater- och musiktidningar.
6. Porträtt och autografer af sceniska artister och andra till teatern hörande personer, såväl svenska, som mera bemärkta utländska.
7. Kostymer och kostymdelar, som användts af framstående sceniska artister, samt minnen och kuriosa, som stå i samband med deras artistiska verksamhet eller framhålla någon sida af deras konstnärspersonlighet.

— — — — — — — — — — —

Stockholm den 7 November 1905.

För Musikhistoriska museets styrelse:
Axel Burén.
Johannes Svanberg.»

Detta upprop har visserligen beaktats af en del personer, hvarigenom till museet öfverlämnats, förutom ganska betydande och värdefulla äldre affischsamlingar, ett afsevärdt antal porträtt, handlingar och andra föremål, som stå i samband med den sceniska konsten och dess utöfvare, men museets styrelse, som först för ett par år sedan lyckats få dess ekonomi i någon mån tryggad genom ett af riksdagen beviljadt årligt statsanslag, har ännu ej sett sig i stånd att sätta planen om upprättandet af ett teatermuseum i verket och därför ej heller ansett sig böra ännu så länge genom ytterligare uppmaningar söka påkalla den stora allmänhetens intresse. Svårigheten att få medel till förhyrande af lämplig lokal återstår alltjämt och frågan därom torde vara ganska svårlöst, om ej någon mecenat skulle vilja träda hjälpande emellan.

Musikpressen.

På Breitkopf & Härtels förlag, Leipzig, har utkommit för piano 4 händer:

Reinecke, Carl: *Märchen vom Schweinehirten.* Musik zu Andersen's Märchen vom Schweinehirten. Op. 286. H. I. Ouverture; H. II. n:o 2: Die Rose, 3. Die Nachtigall; 4. Spiel und Tanz; H. III: n:o 5: Des Prinzen Brautfahrt; 6. Der singende Topf; 7. Fackeltanz. Pr. à 2 mk.

På Fr. Hofmeisters förlag (Kommissionsverlag) Leipzig har utkommit för piano 2 händer:

Hänsel, A.: *Beim Spiel der Wellen.* Pr. 1 mk.

De i vår nekrolog öfver Reinecke omnämnda fyrhändiga styckena, musik till Andersens saga om svinaherden, kunna betraktas som den gamla tondiktarens »svanesång» och ha nu, samtidigt med hans frånfälle utkommit, tillsända oss af förläggaren. Såsom man kunnat vänta och såsom det väl lämpar sig för musik till en saga äro styckena hållna i enkel melodisk stil, behagliga och lätta att spela, hvarför de säkert skola vinna sympatier hos pianospelare, som ej ha vuxit ifrån musik af detta slag. Detta opus har följande tillegnan: »Ihro Majestät der Königin Alexandra von Gross Britannien Respectfully dedicatet by special persmission to Her Most Gracious Majesty Queen Alexandra of Great Britain and Ireland».

Hänsels »Wellenspiel» är, som titeln antyder, ett salongstycke med en melodi omspunnen af »vågsvall» i 16:dels-löpninga,r, rätt välklingande om ock saknande originalitet.

Saint-Saëns' »Proserpine».

Monte-Carlo, 15 mars 1910.

Första gången med rätt obetydlig framgång representerad i Paris 1887, femton år efter »La princesse jaune», *Saint-Saëns'* första sceniska skapelse, och mera gynnsamt mottagen vid sin repris, jämväl å »Opéra-Comique», 1899, har hans lyriska dram Proserpine nyligen tagit en vacker revanche å Casíno-teatern i *Monte Carlo.* Dennas senaste stora »succès» har varit kreationen af *Massenets* nya opera Don Quichote med den geniale ryske basisten *Chaliapin* i titelrollen. Den sistnämnde skördar dessutom lagrar i »Mefistofele», liksom italienska barytonstjärnan» *Ruffo Titta* i sina favoritpartier Rigoletto, Figaro (»Barberaren») m. fl.

»Proserpines» libretto, författad af *Louis Gallet* efter en fängslande roman af *Auguste Vacquerie*, har till hjältinna, ej den klassiska underjordens lugubra drottning, utan en famös kurtisan i Italien under renaissancen, denna epok af blomstring för litteratur och konst, icke mindre än ett tidehvarf af den fria lefnadsglädjens triumfer. En ung patricier vid namn Sabatíno har ägnat Prosérpina sin hyllning, men tröttnar till sist på hennes nycker och trolofvar sig med den älskliga lilla klosterpensionären Angíola. Upptänd af svartsjuka, lejer den förra banditen Squarócca för att bemäktiga sig sin rival. Enär emellertid hennes plan går om intet, försöker hon själf mörda Angíola men Sabatíno afvärjer Prosérpinas dolk, hvilken hon då i sin förtviflan riktar mot sig själf, och pjesen afslutas med, att hon dödligt sårad bönfaller dem om förlåtelse.

Redan i förevarande verk, hvaråt hans musik såväl i melodiskt som instrumentalt hänseende förlänar en ypperlig relief, har Saint-Saëns i rikt mått ådagalagt sin stora operistiska begåfning och sin mästerliga tekniska talang. Högst står otvifvelaktigt andra akten, hvars förspel målar klostrets ljufliga frid. Förutom den härliga »Ave Maria»-kören därsammastädes, må af partiturets talrika skönheter framhållas ett smäktande »andante alla siciliána», en deliciös »pavána», exekverad bakom scenen, Sabastínos kärleksförklaring till Angíola: »comment dire bien ce que je veux dire» och Prosérpinas poetiska meditation: »Amour vrai, amour pur».

Efter vanligheten å Casíno-teatern var tolkningen, under *Léon Jehins* ledning, lika förträfflig, som *Raoul Gunsbourgs* *) »mise-en-scène» ett sannskyldigt »chef d'oeuvre». Af de talrika rollinnehafvarne förtjäna särskildt med beröm nämnas damerna *Chenal*-Prosérpina och *Dubel*-Angíola samt tenoren *Rousselière*-Sabatíno och basisten *Chalmin*, en synnerligen suggestiv och karaktäristisk Squarócca. Ett mindre tenorparti, den unge ädlingen Orlándo, återgafs perfekt af den med charmant röst och ståtlig apparition begåfvade hr *Varnery*.

Anteros.

FÖLJETONG.

Operakritik för 130 år sedan.

Det är nu 130 år sedan Glucks »Iphigenie uti Auliden», som titeln då lydde, hade gifvits vid den galaföreställning, som den 29 dec. 1778 ägt rum i anledning af drottning Sofia Magdalenas kyrkotagning efter kronprins Gustaf Adolfs födelse. »Iphigeni i Auliden», tragediopera i 3 akter af Du Roullet (»Iphigenie en Aulide», efter Racine) gafs här i öfversättning af den vittre friherren Kristoffer Manderström (farfar till den berömde excellensen) och musiken af Gluck var lämpad till den svenska texten af D. L. Wasenholtz samt L. S. Lalin (3:e akten) med balett af L. Gallodier. Den Kungl. svenska operan hade då sin lokal i Nya Bollhuset nära Storkyrkan. Först 1783 finna vi »Iphigenie» inflyttad i Gustaf III:s operahus, som blef färdigt året fört.

Men vi ha nu att tala om kritiken vid operans allra första uppträdande. Först nära tre veckor därefter undfägnades allmänheten med ett omnämnande af detta säsongens evenemang.

Det var Kellgren, som i sin samma år påbörjade tidning, Stockholms-Posten, lämnade plats för en, efter dåtida förhållanden, ganska utförlig recension, ingalunda dock någon kritik öfver de uppträdande, någon sådan kom icke i fråga — icke en enda af de uppträ-

*) Det ej minst utomordentliga i denne rent af ideale teaterdirektörs regi är, att hela säsongens på förhand i minsta enskildhet fastställda repertoar städse innehålles med verkligt matematisk noggrannhet!

dande omnämdes. Endast musiken blef föremål för granskning. Man spårar i denna kritik en viss förvåning öfver arten af detta slags musik, för hvilken den tidens auditorium tycks hafva varit alldeles främmande. Stockholms-Postens recensent liknande operan vid »de slags Fruntimmer, om hvilka man vid första anseendet hvarken tör säja att de äro fula eller vackra; men som tilltaga i behag, ju mera man njuter deras omgänge, tills man ändteligen tycker att ingen ting kan vara vackrare».

Sedan recensenten därefter konstaterat, att »Ouverturen och Choeurerna äro förträffeliga» och att ingen kan förneka »recitativets vackerhet», fortsätter han sålunda: »Hvad Arierna angår, så äro meningarna därom mera olika, men torde snart förenas, om man behagar mera dömma efter harmonien, än efter melodien. Det är sannt, att här är ingen Aria di Bravura egentligen satt i afsikt att en Virtuose der skulle visa vidden ellter böjeligheten af sin röst; intet tillfälle till granna och långa Cadencer; men kanske at detta är en dygd i en Piece, satt för Action. Kan väl annars någon ting vara mera ljufligen vackert, än den Arien hvarmed Clitemnestra börjar, och mera rörande än den, hvari Iphigenie tar afsked af sin Achilles?» ... Sedan recensenten ägnat några rader åt kompositionens olika delar, sammanfattar han helt generellt sitt omdöme om själfva utförandet i följande passus: »Föröfrigt blir denna opera bättre agerad, än man kunde hoppas om en Piece, som i så liten grad är i de Agerandes tycke.» Recensionen slutar med att »Decorationerna äro efter vanligheten väl passade och lysande» och att »Dansen är till slut rätt indifferent».

Som man ser, nämnas ej ens de uppträdandes namn. Och likväl märktes bland de »agerande» sådana konstnärer som »den svenska Erato», fru Elisabeth Olin, hennes icke mindre uppburne moitié, Carl Stenborg, den unge Christoffer Karsten, som redan då skaffat sig ett berömdt namn som sångare.

(J. Sbg.)

—⁂—

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. teatern.

Mars 15. Gluck: *Orfevs*; J. Foroni: *Advokaten Pathelin.*
16. Verdi: *Den vilseförda.*
18. Mozart: *Trollflöjten.*
19, 28. *Vermländingarne,* (Matiné).
19, 26. Puccini: *Madame Bntterfly.*
20. Puccini: *Bohème.*
21. Tschaikowsky: *Eugen Onegin.*
22. Bizet: *Carmen* (Carmen: frk. Edström; Micaela: frk. Linnander, debut.)
23. Boito: *Mefistofeles.*
27. *Symfonikonsert.* 1. Franz Berwald: Sinfonie singulière; 2. O. Morales: Ouverture (Försommar); 3. Ture Rangström: »Dityramb«, motto: Aug. Strindbergs »Sångare»; 4. H. Alfvén. Sånger med orkester, (fru Clary Morales); A. Hallén: »Requiescat», dikt af Edv. Fredin, för solo, kör och orkester.
28. Donizetti: *Regementets dotter*: Leoncavallo: *Pajazzo.*
29. Wagner: *Den flygande holländaren.*
30. Wagner: *Tristan och Isolde.*

Oscarsteatern.

Mars 18. R. Planquette: *Cornevilles klockor.*
19, 22. *Ljungby horn.* (Matiné.)
19—31. Franz Lehár: *Grefven af Luxemburg.* Operett 3 akter, af A. M. Willner och Rob. Bodansky, öfvers. af Bj. Halldén, (Grefvinnan Stasa Kokozow, Angèle Didier, Juliette Wermont: fru Grünberg-Rowe, frk. Grünberg, fru Meissner; René, grefve af Luxemburg, Furst Basilowitsch, Armand Brissard, Sergei Mentschikoff, von Pawlowitsch, Pelegrin: hrr Barcklind, Ringvall, Allum, Ralf, Schröder, Bergström).

Operett-teatern.

Mars 19—21 P. Rubens: *Grefve von Rasmussen* (Dear little Denmark).
16, 17. P. Rubens: *Miss Hook of Holland.*

Vetenskapsakademien.

Mars 22. Romansafton af Gerda Fahlroth. Biträdande: violoncellisten frk. Nini Wærner, pianisten frk. Aurora Molander.

Musikal. akademien.

Mars 16, 18. Konserter af pianovirtuosen Ignaz Friedman.
19. Konsert af Lunds studentsångförening. Dirigent kapellm. Alfred Berg.
23. Konsert af frök. Davida Hesse och hr Carl Lejdström. Ackompangatör: hr Nath. Broman.
27. Bellmanskörens vårkonsert. Biträdande: frk. E. Linnander.

Gustaf Vasa-kyrkan.

Mars 25. Symfonikonsert af Svenska Musikerförbundet. Solist: fru Mally Högberg; biträdande: orkester under hr A. Järnefelts direktion.

Djurgårds-cirkus.

Mars 20. Konsert af Lunds studentsångförening.

Östermalmskyrkan.

Mars 25. Frimurarbarnhusets konsert. Biträdande solister: fruar Schjerven, Bartels, hrr Malm, Sjöberg, Svedelius; kör: operakören; orkester: k. hofkapellet. Jos. Haydn: »Skapelsen» oratorium.

Operans nyheter låta länge vänta på sig och under tiden håller man sig till den gamla repertoaren. »Orfevs» har, såsom förut nämnts, fått i titelrolen en ny utmärkt representant i fru Claussen, ny var äfven frk. Osborne som Eurydike, men lämpade sig ej hvad sång och apparition beträffar för denna roll. Som Micaela har fröken Linnander med framgång gjort sin 3:e debut. Operans märkligaste tilldragelse har under mars månads sista veckor varit den sedvanliga påskdagskonserten. Denna hade alltigenom svenskt program. Men en svensk, som vederbörande vid programmets uppgörande borde ha tänkt på, är Ludvig Norman, den mångårige chefen för hofkapellet, till hvars förmån denna konsert ges, och hvilkens dödsdag för 25 år sedan inträffade dagen efter konserten. Det hade visats berömvärd takt och vördnad för hans minne om man på programmet upptagit ett eller ett par verk af honom, t. ex. någon uvertyr eller hans D-moll-symfoni, eller också någon af hans körer, allra minst en solosång, då sådana förekommo på aftonen. Hofkapellet torde då också ha haft att fägna sig åt talrikare publik. Berwalds »Simfonie singulière», som inledde konserten, är för icke så länge sedan uppförd här och väcker alltid intresse såväl genom melodiska motiv som genom spirituell instrumentering. Nyheterna bland orkesternumren, O. Morales' uvertyr »Försommar» och T. Rangströms, »Dityramb», voro aktningsvärda prof på orkesterbehandling ehuru utan större originalitet. Sparsamma i melodiskt hänseende skattade båda åt nutidens oorganiska stil af sammanflytande satser och, synnerligast den sistnämnda, med extravaganta instrumentaleffekter och djärfva dissonanser. De tre solosångerna af Alfvén utfördes af fru Morales med hennes sympatiska stämma och smakfullhet i föredrag på ett sätt som inbringade rikt bifall. Slutnumret, Halléns »Requiescat» för solo, kör och orkester, hvilket utkom i julas på Gehrmans förlag, omnämnde vi då såsom en stämningsfull komposition med vackra körer och intagande soloparti. Detta, som är af mindre omfång, tolkande den döende drottningens önskan att få jordas i naturens sköte, »där fåglarne skulle sjunga requiem kring hennes bår», sjöngs äfven af fru Morales. Det utfördes nu med biträde af operans kör, förstärkt med en del manliga artister och vann välförtjänt bifall.

Konsertrevy. Ignaz Friedman hade på sina talrikt besökta konserter denna gång tillfälle att ådagalägga sin utomordentliga pianistiska förmåga genom högst omvexlande och innehållsrika program, hvilkas alla nummer utfördes med såväl tekniskt som stilfullt mästerskap. Programmen upptogo på första konserten d. 14 mars: 1. Bach-Tausig: Toccata och fuga, D-moll; 2. Beethoven: Sonat op. 90; 3. Schumann: Carneval; 4. Chopin: Impromptu, Etude, Valse; 5. Suk: Menuett samt ett behagligt stycke »Elle danse», mazurkatempo af honom själf samt 6. Schulz-Eoler: Paraplaras öfver Donauvalsen af J. Strauss, ett konsertnummer af det mest svåra brillanta slag. På andra konserten, d. 16 mars utförde han. 1. Beethoven: Sonata appassionata; 2. Mozart: Rondo, Scar-

latti: Pastorale, Gluck-Brahms: Gavotte; 3. Mendelssohn: 2. Lieder ohne Worte, (däribland den s. k. »Spinnerlied»), Scherzo; 4. Brahms: Variationer öfver ett tema af Paganini; 5. Chopin: 2 Preludier, Mazurka; 6. Marquis & Marquise Badinage, en enkel tilltalande komposion af honom själf; 7. Pabst: Paraphrase öfver tema ur »Eugen Onegin» af Tschaikowsky; på tredje konserten den 18 mars: 1. Brahms: 24 Variationer och fuga öfver ett tema af Händel; 2. Chopin: Sonate, B-moll; 3. Schumann: Des Abends, Grillen, Papillons; 4 Friedman: Prelude, H-dur; Menuett, A-dur; Chopin: Scherzo, H-moll; Mazurka, H-moll; 5. Paderewski; Cracovienne fantastique; Scriabine: Valse; Glazounoff: Melodie. 6. i transkription af Godowsky: Henselt: Etude (Si oiseau j'etais), Weber: Invitation à la Valse. Samma dag som Friedmans första konsert ägde rum, gafs en sådan i Vetenskapsakademien af barytonisten Carl Axel Holmquist med biträde af fröken Aurora Molander som ackompanjatris. Hr Holmquist gjorde, efter förutgånget uppträdande på konserter, debut på operan i jan. 1903 som Valentin i Faust. Han vann då genom god och kraftig röst publikens bifall, men fortsatte ej med debuten utan begaf sig utrikes och har senaste året varit anställd vid operan i Köpenhamn. Vid sin nyssnämnda konsert här visade han med Wagners Liebesgesang ur »Valkyrian» att den dramatiska sången är för honom ett tacksammare område än romansen, som fordrar mera känsla och skiftande uttryck. Hans program upptog för öfrigt af Schubert; Aufenthalt och Der Atlas, Rubinstein: Es blinkt der Thau, Hildach: Lenz, Peterson-Berger: Humlevisa. Månhymn, Merikanto: Skogsdufvans toner, Sibelius: Svarta rosor; J. Svendsen: Violin, Sérénade, E. Sjögren: Dröm, Dryckesvisa, S. Andersen: Nu brister i alle Kløfter, Vølund; Fini Henriques: I Dale ligger en Borg; G. A. Lembcke: Majsång.

Lunds studentsångförenings konserter i Musikaliska akademien och Djurgårdscirkus gåfvos för fulla hus under ledning af universitetskapellmästaren, fil. kand. Alfred Berg, som är både en duktig dirigent och god kvartettkomponist, såsom han nu intygade. Kören omkr. 40 man, utmärkte sig för vackra röster, särskildt tenorerna. Basarnas styrka var mindre påfallande. Ensemblen var utmärkt och kören visade sig äga en ypperlig barytonsolist i Kjerulfs bekanta »Serenade ved Strandbredden» och »Kan det tröste» samt en vacker motett af Aug. Körling. Bland de intressantaste sångerna framstod såsom vacker och originell Felix Körlings »Det skymmer». Mycket bifall väckte ock Alfr. Bergs »Selinda och Leander», »Vaggen, vaggen stilla vågor», och »Harrgårdstösa i Äppleapla» samt Widéns ståtliga »Sigurd Jorsalafar» och P. Heises »Dans! ropte Felen». Programmen upptogo för öfrigt gamla bekanta saker: O. Lindblads »Längtan till landet» och »Orfevs sjöng»; »Undan ur vägen» af Bellman, Kapfelmanns »Våren är kommen», Reissigers »Olav Tryggvason» Södermans »Ett bondbröllop» (4:e satsen): Palms »Under rönn och syrén».

Gerda Fahlroth, sångerska, gaf d. 22 mars »romansafton» i Vetenskapsakademien med biträde af violoncellisten frk. Nini Wærnér och pianisten frk. Aurora Molander. Hvarken i afseende på röst eller i föredraget af sångerna — Strauss, Brahms, Aulin, Sjögren, Grieg och Järnefelt stodo på programmet — visade sångerskan någon framstående förmåga. Bästa behållning hade man af de talangfulla assistenterna, som utförde Beethovens violoncellsonat, C-dur op. 102 samt Adagio & Allegro af Schumann. Publiken var gles och syntes mest ha utgjorts af soarégifvarinnans vänner och bekanta. Musikaliska akademiens stora sal var nära fylld d. 23 mars, då man fick helsa fröken Davida Hesse och hr Carl Lejdström »välkommna åter» på deras konsert denna dag. Vår uppburna operasångerska gjorde nu med sin vackra stämma och uttrycksfulla sång, att icke nämna den behagliga personligheten, samma goda intryck som från scenen, och hr Lejdströms ypperliga röst och smakfulla framställning understödd af en mönstergill respiration, särskildt i det burna pianissimot, framkallade ej mindre bifall än som kom sångerskan till del. Tillsammans sjöngo de duetter ur »Figaros hröllop» och »Don Juan», de allbekanta mellan grefven och Susanna, Don Juan och Zerlina. Fröken Hesse sjöng för öfrigt en skön Arietta af Marcello, Preghiera ur »Tosca» samt fyra sånger af Hugo Wolf (An eine Eolsharfe, Das verlassene Mägdlein, Auf eine Wanderung, Der Gärtner); hr Lejdström sjöng 4 sånger af Schubert (An die Leier, Litanie, Der Wanderer, Rastlose Liebe); Kienzl: Meine Mutter, Falke: Auf leisesten Sohlen, Wolf: Verborgenheit, Mozart: Warnung. Lifligt bifall med upprepade inropningar framkallade ett par extranummer. »Svenska Musikerförbundet» gaf Långfredagen d. 25 mars konsert i Gustaf Vasa-kyrkan med fru M. Högberg som sångsolist och bitäde af en 60 mans orkester under hr Järnefelts direktion samt utmärkt program, upptagande för orkester Schuberts H-moll-symfoni (ofullb.) Förspel till »Lohengrin», Nordqvists sorgmarsch till Carl XV:s begrafning och Beethovens »Egmont»-uvertyr. Fru Högberg sjöng arior ur »Elias» och »Messias». Bellmanskörens vårkonsert och Frimurarbarnhusets sedvanliga Långfredagskonsert i Östermalmskyrkan med uppförande af Haydns »Skapelsen», bereddes oss ej tillfälle att bevista. Vid den sistnämnda biträdde äfven nu operans kör och orkester samt af dess solister fruar Schjerven, Bartels, hrr Malm, Sjöberg och Svedelius. Oscars-teaterns soaré Påskdagen med biträde af teaterns bästa sångkrafter samt hrr Meissner och Tropp som ackompanjatörer, hade vi ej tillfälle att åhöra; operans symfonikonsert inträffade samma afton.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kungl. teatern. Den nye operachefen, grefve Hans von Stedingk, som med nästa spelår efterträder hr Ranft, har i samband med nämnda befattning gjort en utrikes resa. — I fråga om engagement för kommande spelår ha sådana uppgjorts med fru Schjerven och hr Lennartson, hvarjämte man lär återfå till operan frök. Hesse, snart blifvande fru Lilienberg. Hr Forsell kommer möjligen att återgå till vår operascen. Herrar Malms och Wallgrens engagement är beroende af fråga om spelpängarne för aftonen, hvilkas nedsättning för dem icke accepterats. Debut väntas på operan af en ung lofvande tenor hr David Björling, som för sina musikstudier åtnjuter understöd af konungen. — Operans körskola, som under det Ranft'ska direktörskapet legat nere, har ånyo upprättats under ledning af hr Cederlund, repetitör vid operan, och en mängd inträdessökande ha tillströmmat. Af ett hundratal sådana har emellertid endast omkring 20 nu kunnat antagas.

Franz von Vecsey gifver d. 6 april konsert i Musikaliska akademien med biträde af professor Herman Lafont.

Konsertföreningens sista, 4:e, abonnemangskonsert för säsongen äger rum tisdagen den 5 april.

Hr Harald André, som innan hr Ranft blef chef för operan en kort tid var regissör vid densamma, har för nästa spelår blifvit anställd där i denna egenskap och för detta ändamål samt för att göra studier i facket företagit en resa till Berlin, där han förr haft till lärare i regiekonst den skicklige regissören Braunschweig vid K. operan därstädes.

Förlofning har tillkännagifvits mellan t. f. revisionssekreteraren, jur. kand. Erik Lilienberg och vår utmärkta operasångerska fröken Davida Hesse.

Musikföredrag. Yngre elever i Rich. Anderssons ansedda Musikskola hade d. 18 mars musikföredrag i Musikaliska akademien. Ett 30-tal elever, däraf två manliga, läto därvid höra sig och visade sig med sitt säkra pianospel ha stått under god ledning.

Visafton gafs d. 23 mars af fru Anna Norrie i Folkets hus.

Svensk musik i Paris. Vid en konsert, som fröken Emma Holmstrand nyligen gaf i Paris under medverkan af hrr Alfred Casella och William Camtrelle, och hvarvid flera kompositioner af våra största tonsättare kommo till utförande, väckte dessa stor beundran. Särskildt framhåller kritiken sonat af Emil Sjögren för violin och piano, som betecknas som en musikens ädelsten, och några af samma kompositörs af äkta inspiration genomandade romanser.

Vid fjärde motettaftonen i Oscarskyrkan medverkade, d. 20 mars förutom motettkören och en stråkorkester, solisterna fröken Signe Carlsson och fröken Signe Sandberg samt hrr John Johansson, M. Öhman och A. Nylander.

Sven Scholanders dotter debuterar i Berlin. Den 10 april ger hr Scholander konsert i Beethovensalen i Berlin tillsammans med sin 20-åriga dotter, Lisa, som då debuterar. Programmet kommer att omfatta små sångduetter och dialogiska saker, hvarjämte såväl hr som fröken Scholander föredaga hvar för sig. Fröken Scholander är utbildad af fröken Bergman i Stockholm. Far och dotter fortsätta turnéen åt Sverige och sjunga i april i Göteborg samt möjligen därefter i Stockholm.

Josef Czapek i Göteborg fyllde d. 17 mars 85 år. Född i Prag har Czapek varit elev af Pixis och D. Weber samt kom 1847 till Göteborg som kapellmästare för ett konsertsällskap. Under åren 1848—78 var han musikdirektör vid Göta artilleriregemente och har för öfrigt utvecklat en rik verksamhet som sånglärare, organist, dirigent för Harmoniska sällskapet och kompositör. Sedan 1857 är han medlem af Musikaliska akademien.

Då den förtjänstfulle och för sina personliga egenskaper mycket värderade musikern fyllde 80 år, meddelades i denna tidning haus porträtt jemte en biografisk uppsats.

Vid en Selma Lagerlöf-afton i Berlin, nyligen anordnad af Tyska skriftställarinneföreningen, hvarvid d:r Storck skildrade den svenska författarinnans litterära betydels, utfördes sång, af hr Hjalmar Arlberg och fru Almati-Rundberg, båda bosatta i Berlin, och till sist af svenska dansklubben en del svenska folkdanser, som väckt stort bifall.

Svensk sångerskas debut i Rom. Den unga svenska sångerskan fru Elsa Rydin Öberg debuterade under början af mars i Rom och fick ett mycket godt mottagande. Fru Öberg har under ett par säsonger varit mycket uppburen inom Skandinaviska föreningen i Rom och andra slutna kretsar för sin vackra röst och sitt temperamentsfulla föredrag, men har först nu vågat sig fram för allmänheten. Hennes anlag peka åtminstone hittintills mest åt romansen, och det är också i den riktningen hennes utbildning företrädesvis gått; hon har på senaste tiden fått undervisning af den florentinska sångläraren Braggiotti. På sitt debutprogram hade hon skandinaviska, tyska och italienska saker.

Theodor Björkstens fru, född Torpadie, har under namnet Febea Della Rocca debuterat som Santuzza i Mascagnis »Cavalleria Rusticana», som gafs i Asti, Italien. Enligt platstidningarna där och i Milano gjorde sångerskan succès och hyllades med verkliga ovationer. Herrskapet Björksten ha i två år varit bosatta i Milano och det är under sin mans ledning fru Björksten utbildat sig från romanstill operasångerska.

Kristina Nilsson-jubileum. Den 28 febr. var det jämt 50 år sedan Kristina Nilsson — nu grefvinnan Casa de Miranda — gjorde sitt första framträdande inför offentligheten. Debuten skedde d. 28 febr. 1860 i De la Croix salong vid Brunkebergs torg inför en talrik publik, som med stort intresse ville bevittna den mycket omtalade småländska bondflickans debut i hufvudstaden. Efter gjorda sångstudier för friherrinnan Adelaide Leuhusen i Göteborg hade hon i Stockholm tagits om hand af Franz Berwald, som med denna konsert ville presentera den då 17-åriga talangen.

Stockholmsafdelning af Internationella musiksällskapet. I hufvudstaden bosatta medlemmar af den öfver hela världen spridda föreningen Internationale Musikgesellschaft bildade d. 28 febr. en ortsgrupp med syfte att i Stockholm främja dess ändamål: musikvetenskaplig forskning. Föreningens afsikt vinnes dels genom utgifvande af publikationer, dels genom sammanträden, vid hvilka förekomma vetenskapliga föredrag, kritiska referat och diskussioner, men också uppföranden af äldre musikverk såväl som af nyare, för så vidt de äga musikvetenskapligt intresse.

Vid det konstituerande sammanträdet hälsades de närvarande af bibliotekarien Hennerberg vid Musikaliska akademien. Mötet valde d:r Karl Valentin till ordförande för kvällen. Sedan så ortsgruppen konstituerats höll d:r Valentin det första föredraget inom densamma, ett musikbibliografiskt referat öfver litteratur rörande Ludvig Norman och A. F. Lindblad.

Sedan stadgar antagits, skreds till styrelseval. Till sällskapets hedersordförande valdes förste kofkapellmästare Conrad Nordqvist. Till ordförande valdes d:r Karl Valentin och till vice ordförande bibliotekarien Hennerberg. Till sekreterare valdes amanuensen Ansgar Roth, till vice sekreterare tonsättaren Olallo Morales, och öfriga styrelseledamöter blefvo hrr Richard Andersson, Harald André, Gustaf Hägg och Patrik Vretblad.

Ystad. I hotell Continental gaf Carl Lejdström, efter att nyss förut ha konserterat i Köpenhamn, en konsert här d. 11 mars inför talrik publik, som, efter hvad en platstidning yttrar, med förtjusning lyssnande till sångarens praktfulla stämma och konstnärliga föredrag. Pianoackompanjemanget till sången utfördes dels af dir. Aug. Körling, dels af hr Salomon Smith.

Från andra land.

Paris. Stora operan har i början af året haft två premiärer: »La Forêt», lyriskt drama i 2 akter med musik af A. Savard, som 1886 erhöll Rompriset, samt »La fête chez Thérèse» balett i 2 akter af Catulle Mendès, musik af Reynaldo Hahn. Dramats musik efter förebild af Wagner, Vincent' d'Indy och Debussy säges sakna originalitet och vara föga anslående. Däremot vann baletten med sin intagande musik fullständig framgång i alla hänseenden.

London. Rich. Strauss, som nyligen här i egen person dirigerat sin nya opera »Electra», har blifvit mycket firad här, bl. a. med en stor bankett. Strauss har nu under arbete en komisk opera »Der Rosenkavalier», som kommer att gå öfver hofoperascenen i Dresden första gången.

Ett och annat från musikvärlden.

Leipzig. Vid den pristäflan, som musiktidningen »Signale» anordnade förra året för de bästa pianokompositioner hade till 1 sept. ej mindre än 874 kompositioner inlämnats. Prisen utgjorde: 1:a Pr. 500 mk., 2:a 400 m., 3:e 300 m., 4:e 200 m.; samt 6 pris à 100 mk, hvardera. Prisdommarne utgjordes af Ferruccio Busoni, den berömde pianisten samt professorerna G. Hollænder och Philipp Xarwenka. Första priset vanns för »Tema con variationi» af Emile Blanchet från Lausanne; andra priset för »Scène de ballet» af L. T. Grünberg från Amerika, född ryss; tredje priset »Präludium und Fuga» af Willy Renner, tysk; fjärde priset för »Präludium» af Gisella Schlesinger från Ungern; de öfriga prisen af M:me Albert Domage (Paris), Otto Neitzel, Rud. Novácek, Karoll Szymanowski (ryss), Julius Röntgen. De 10 priskompositionerna ha utkommit i ett häfte om 5 mark med förord och prisvinnarnes porträtt på »Signales» förlag.

Rättelser och tillägg.

I Anteros' bref från Rivieran, Sv. M. T. N:o 5, äro följande ändringar att iakttaga. Sid. 37, sp. 2, r. 19 o. 20 står kokett, läs: kokott. — r. 13 står: den förtviflade modern, bör stå: hans till vansinnig förtviflan bragta moder. — sp. 3 r. 19—21 uppfr. står: Calvé, men .... dam; bör stå: hvars sjuklighet emellertid håller den geniala konstnärinnan aflägsnad från scenen.

För Porträttsamlare

Fina Sköntrycks-exemplar af Svensk Musiktidning, flera årgångar, säljas billigt å tidningens expedition.

OBS.! Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris endast kontant å expeditionen.

J. G. Malmsjö
PIANINON
FLYGLAR
Göteborg.

Tonminnen.

Melodiska Pianostycken.

Jubelpolonäs, Canzonetta, Gamla tider, Valse mignonne, God natt! af *Frans J. Huss.* Pris 1 kr.

Säljes och rekvireras hos *Svensk Musiktidnings Expedition, Kammakaregatan 6.*

Å **Expeditionen** och i **musikhandeln** finnes att tillgå

Schumann-Album

med porträtt af

Robert Schumann.

Pris kr. 1: 25.

Pianostycken: ***Inträde i skogen*** — ***Jägaren på lur*** — ***Fughetta*** — ***Småstycke*** — ***Fantasi-Dans*** samt sång: ***Folkvisa*** med svensk och tysk text.

OBS.! Vacker nyutkommen musik!

MENDELSSOHN-ALBUM

för piano, innehållande:

Klavierstück, Scherzo, Gondellied med *Felix Mendelssohn-Bartholdys* porträtt. Pr. Kr. **1: 25.**

I musikhandeln och på Svensk Musiktidnings Expedition.

Obs.! Värdefull musik!

För piano, två händer.

SCHERZO

af **Emil Sjögren**

tillegnadt fru *Valfrid B:xson Lind.*

Pris 1 kr.

SVENSK MUSIKTIDNINGS EXPEDITION, Kammakaregatan 6.

Albumblad.

5 Melodiska tonstycken

af

Adrian Dahl.

(Romans. Humoresk. Perpetuum mobile. Aftonstämning. Marche triomphale). — ***Prisbelönt musikbilaga*** — finnes till salu à 1 kr. å **Svensk Musiktidnings Expedition.**

Pianomagasin

Största lager af bästa **svenska** och **utländska** fabrikat.

OBS.! **Hufvuddepot** för **Kgl. Hofleverantörerna *Malmsjö*** o. ***Billberg, Uebel & Lechleiter, Schiedmayer*** samt Orglar från **Skandinaviska Orgelfabriken.**

Begagnade instrument tagas i utbyte.

Bekväma betalningsvillkor.

☞ Stort lager af prima uthyrningsinstrumenter.

Gust. Pettersson & C:os A.-B.

Malmskilnadsg. 13, Stockholm.

Föreståndare

Dir. Albert Lindström.

Etablerad 1870.

R. T. 67 32. A. T. 78 31.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97.

Kammakaregatan 6, I tr. öfv. gården.

Frans J. Huss.

Ludvig van Beethoven,

vackert porträtt å kartong, finnes i bok- och musikhandeln à **50 öre.**

Svensk Musiktidnings Expedition.

Svensk Musiktidning.

Nordiskt Musikblad. — 30:de årg., — för hvarje musikaliskt hem —

utgifves 1910 efter samma plan som förut, innehållande ***populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter*** *med* ***biografier*** *etc. Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris* ***5 kronor*** *pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å* ***Expeditionen, Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården,*** *i* ***bok- och musikhandeln,*** *å posten och tidningskontor. I* ***landsorten*** *bäst å* ***posten.***

Obs.! *Nyttan af en musiktidning för musikbildningen i hemmet torde ej kunna bestridas. Framför dagliga tidningar eger en sådan fördelen att den förvaras och bildar, så att säga, en musikhistorisk uppslagsbok. Rätta platsen för utgifvandet af en musiktidning är hufvudstaden, där musiklifvet är högst och rikast utvecklad. Svensk musiktidning meddelar ock en kontinuerlig redogörelse för musiklifvet i vår hufvudstad, i landsorten samt i Finlands, Norges och Danmarks hufvudstäder etc., biografier med fina porträtt, instruktiva artiklar, följetonger m. m.*

- Innehåll -

Franz von Vecsey (med porträtt). — Carl Reinecke † (med porträt). — Helmer Strömberg †. — Ett teatermuseum i Stockholm. — Musikpressen. — Saint-Saëns' »Proserpine», af Anteros. — Följetong: Operakritik för 130 år sedan. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten. — Från andra land. — Ett och annat från musikvärlden. — Rättelser och tillägg. — Annonser.

Tryckeriaktiebolaget Skandia, Stockholm 1910.